

Työ- ja elinkeinoministeriö

Alueet ja kasvupalvelut -osasto

kirjaamo@tem.fi

elina.isoksela@tem.fi

Viite: lausuntopyyntö 9.5.2018, TEM/1260/03.01.01/2016, TEM030:00/2018

Satakuntaliiton lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi kasvupalveluvirastosta

Hallitus esittää, että 5.huhtikuuta 2018 annettua hallituksen esitystä laiksi alueiden kehittämistä ja kasvupalveluista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi täydennettäisiin uudella lailla, jossa nykyinen TEMin hallinnonalan virastoa - KEHAA ei purettaisi, vaan sen organisaatio nimettäisiin toimimaan lain kautta Kasvupalveluvirastona.

Satakuntaliitto ei pidä tarkoituksenmukaisena valtakunnallisen kasvupalveluviraston perustamista esitettyssä muodossaan.

Esitys ei tue vireillä olevaa maakuntauudistusta, jossa uudet maakunnat kukin hoitaa itsehallinnollisesti uudistetun lain myötä aluekehittämis- sekä kasvupalvelutehtävät alueellaan.

Kasvupalveluvirastolle suunnitellut toiminnot tulee nähdä uusien maakuntien vastuulla olevina toimintoina, joita tukee maakuntien johtamisen ja seurannan sekä järjestelmien ja alustojen toimintaa varten perustettu Vimana Oy. Satakuntaliitto pitää kannatettavana, että Vimana Oy:öön keskitetään järjestelmien ja alustojen tuottaminen ja yleinen ICT-ratkaisuihin liittyvä tuki sekä palvelu myös kasvupalvelujen osalta. Digiratkaisut edellyttävät ilman muuta valtakunnallisuutta, sillä se, että toimijat käyttäisivät kaikki omia järjestelmiään (asiakastietojärjestelmät, seurannan ja johtamisen tekniset välineet ja alustat) olisi paitsi tehotonta, saattaisi johtaa myös siihen, että järjestelmät eivät toimisi keskenään yhteen tarkoituksenmukaisella tavalla.

Maakuntien tulisi pystyä alueellaan hoitamaan palveluita ja niihin liittyvää maksatusta yhtenäisenä kokonaisuutena palveluprosessin sujuvuuden turvaamiseksi. Maksatuksen eriyttäminen valtakunnalliseen virastoon ei ole systeemisesti toimiva ratkaisu.

Maakuntien itsehallintoon liittyy se, että maakunnalla on päätösvalta tehtäviensä järjestämisestä ja organisoinnista mukaan lukien erilaisten tukien maksatustehtävät. Maksatustehtävien hoitaminen maakunnassa mahdollistaisi myös eri rahoitus- ja maksatustehtävien tehokkaan synergian hyödyntämisen maakunnassa, koska maakunnalle jää kuitenkin useiden substanssilakien perusteella maksatustehtäviä hoidettavaksi.

Maksatustehtävien hoitamista maakunnassa puoltaa se, että maakunnalla on vastuu huolehtia vastuullaan olevien rahojen käytöstä, mikä sisältää myös maksatukset. Mikäli maksatukset ja

rahoituksen takaisinperintätehtävät siirtyvät maakunnan kontrollin ja ohjauksen ulkopuolelle, kyseenalaistaa se maakuntien kyvyn vastata myöntämiensä varojen käytöstä.

Keskitetty valtakunnallinen maksatuspalvelu ei siten parhaalla tavalla palvelisi maakuntien toiminnallista tarvetta, eikä istuisi erityisen hyvin maakuntamalliin, jossa maakunta päättää kuinka se palvelunsa järjestää ja tuottaa.

Kasvupalveluviraston toimialaa koskevassa lainkohdassa on viraston yhdeksi tehtäväksi määritelty toimia ”yhteisenä asiakaspalvelukeskuksena”. Satakuntaliiton näkemyksen mukaan valtakunnallinen henkilö- ja yritysasiakkaiden puhelinpalvelu tai asiakaspalvelukeskus ei ole toiminnallisesti perusteltu. Maakuntien itsehallinnon näkökulmasta keskeinen lähtökohta on, että eri alueet voivat järjestää kasvupalvelunsa sääntelyn rajoissa itsenäisesti ja parhaaksi katsomallaan tavalla. Nykymuotoisen TE-toimistonkaan keskitetty asiakaspalvelu ei ole ollut täysin ongelmaton, vaikka palvelun sisältö ja asiakasprosessit ovat olleet valtakunnallisesti yhtenäiset. Valtakunnallinen asiakaspalvelu ei siten palvelisi toiminnallista tarvetta, eikä sopisi maakuntamalliin, jossa maakunta päättää, kuinka se palvelunsa järjestää ja tuottaa. Työttömyysturvan toimeenpanoon liittyvistä tehtävistä taas suuri osa on siirtymässä työttömyysetuuden maksajille, joilla tulee jatkossa olla myös etuuksiin liittyvä laajempi neuvontavastuu.

Esitetty kasvupalveluvirasto toimisi työ- ja elinkeinoministeriön ohjauksessa, toteuttaisi sen asettamia tavoitteita ja sen tilaamia palveluita. Tämä tarkoittaisi ristikkäistä ohjausta maakuntiin ja lisäksi byrokratiaa eikä perustelu tue maakuntauudistuksen henkeä itsehallinnollisista maakunnista.

Pori, 21.5.2018

SATAKUNTALIITTO

Asko Aro-Heinilä
Vt. maakuntajohtaja

Timo Vesiluoma
muutosjohtaja